

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Socijalno vprašanje

ali:

Odkod izvira siromaščina delavskega ljudstva.

III.

Bogataši imajo res prevelike kupe.

Majhno število bogatašev so naložili nešteti množici nemaničev (proletarcev) malo da ne suženjski jarem.

Leo XIII.

Drugo nedeljo je bila županova sušivnica še bolj natlačena ko vprvič. Ljudem se je videlo na obrazu, da so govore razumeli, in da čutiljo krivico, katera se jim godi. Besede župnikove in učiteljeve so prišle iz srca in so tudi šle do srca ubogim kmečkim trpinom.

Ko je župnik pogledal po občinstvu, zagledal je zad v dnu sobe človeka neznanega, suhega in visokega, s črno in redko brado. Učitelj je pristopil in na tihoma rekel župniku: „Danes imamo tudi rudečkarja ali socijalnega demokrata mej poslušavci. Ime mu je Rok „Hinek“.“

„Nič ne de“, odgovori mirno župnik. „Mene veseli, če pridejo tudi izgubljene ovčice. Pazimo, da jih ne razžalimo s kako nerodno besedo.“

Župnik je začel: „Danes vam imamo pojasniti: 1. ali je res, da je gospoda bogata, da ima vsega preveč? 2. ali je Bog to hotel? 3. ali so bogastvo sami prisluzili? 4. ali so je drugim vzeli?“

Veliko je bogatih, ki imajo vsega preveč.

To je resnica, katere ne more nihče utajiti, saj je bogastvo očitna stvar, ki se ne dá skrivati. Sv. oče Leo XIII. je to resnico slovesno izrekel in za njim smemo jo pač vsi duhovniki oznanjati na ves glas.

Veliko je pravih bogatinov, ki premorejo čez en milijon goldinarjev; na Dunaju n. pr. jih je gotovo več ko 300, o mestu Odesi na Ruskem so časopisi poročali, da ima 100 milijonarjev; v Ameriki, pravijo, da je število milijonarjev še več ko v Evropi. Veliko jih je, pravim, ali v primeri z množico ubožnih je število bogatinov le majhno. Zato pa je lahko spoznamo in preštejemo, če se prav lotimo. Poglejmo torej, kdo so ti bogatini.

Uradniki (politični uradniki, sodniki, profesorji i. t. d.) niso pravi bogatini. Ne godi se jim ravno slabo, plačani so na sploh precej dobro za svoje delo, ali pravi bogatini niso, ker oni nimajo preveč, da bi mogli zametavati. Ravno nasprotno: rajše jim zmanjkava ko preostaja. Kar vdobijo prvi dan meseca, porabijo v mesecu, in na koncu meseca so večkrat prav do čistega obrani. — Uradniki na sploh tudi nimajo takih mislij, da bi denar hranili ali celo z denarjem druge odirali. Zadovoljni so, če pošteno izhajajo in božje darove uživajo brez dolgov. Uradniki torej niso pravi bogatini. „Kaj pa duhovniki?“, oglasi se visoki, suhi mož pri vratih, Rok Hinek.

„Tudi duhovniki ne morejo veliko hraniti, ako hočejo živeti po svojem stanu, najmenj pa se upajo obogateti s svojo plačo, katera je jako pičila. Noben stan ne prihrani delavskemu ljudstvu toliko stroškov ko duhovniki, ker oprav-

ljajo najvažnejša opravila in imajo najmanjše potrebe in zahteve.“

„Aha! zdaj že vem, kam merite. Vi bi radi skrili resnico, da se mastite ob naših žuljih“, reče oni človek

„Tiho, tiho“, zagrmijo kar vsi ljudje h kratu.

„Prosim malo potrpljenja“, pravi župnik. „Jaz ne bom skrival resnice, da se nam duhovnikom na sploh dobro godi kakor tudi uradnikom. Mi smo dobro plačani za svoj trud in znoj, če prav mnogo manj ko drugi gospodski stanov. Moj Bog, čemu bi to skrival, saj to itak vsi vedo? Ako torej hočete biti pravični, morate tako-le govoriti: Uradniki in duhovniki imajo svoj pošten zaslužek, mi ga pa nimamo. Toda bogatinov med nami ni.“

„A jaz poznam več takih mej uradniki in duhovniki“, jezi se Rok Hinek.

„Poznate jih več, to vam rad verujem, ali se pa upate reči in dokazati, da so s svojo plačo obogateli?“ vpraša župnik.

„Tega ne vem povedati“, reče bolj tiho suhi mož.

„Jaz vam pa vem povedati, da s svojo plačo je še malo kateri uradnik ali duhovnik obogatel, ako je po svojem stanu živl“, trdi župnik odločno.

„Kako pa?“, vedel bi rad mož s črno brado.

„O tem ne bom danes govoril, pridite v nedeljo poslušat“, pretrže župnik ta razgovor, potem pa nadaljuje:

„Pravih bogatinov moramo iskati med veleposestniki, trgovci, menjavci in podjetniki.“

1. Bogati so veleposestniki, pa prav malo njih. V Avstriji imamo veliko premožnih posestnikov, ki imajo obilo zemlje, ali dohodkov malo. Njive in vinogradi dajejo veleposestnikom (mej temi so tudi grofje in knezi) tako pičle dohodke, da ne morejo živeti po gospodski, ampak so — zlasti njih sinovi — prisiljeni iskati si državne službe kot častniki ali uradniki. Poznam grofe, ki so vže 300 let na istem posestvu, a nimajo toliko prihranjenega, kolikor znani vam trgovec L. v Gorici, kateri je začel tržiti pred 30 leti. Veliko veleposestnikov imajo še dolgove po vrhu. — Najbolje izhajajo oni mogočnejši, kateri svojo zemljo najmenj obdelavajo, da imajo skoraj same travnike in gojzde. Med takimi najdeš še kakega pravega bogatina, o vseh drugih velja pravilo: Kdor ima polno sveta, lačen ne bo, a obogatel tudi ne bo.

2. Bogati so trgovci. Mej trgovci v mestih, zlasti v velikih mestih, n. pr. pri nas v Trstu, je mnogo pravih bogatinov, kateri štejejo svoje imetje na stotisoče gld. — Tudi v manjših mestih najdete mej trgovci lepo število bogatinov. V Gorici n. pr. najdete mej trgovci več takih, ki vazo premorejo čez 100.000 gld., kar je za našo ubogo deželo res lepo bogastvo. Ubožno ljudstvo se nehoče vprašuje: Kako so obogateli? zakaj ravno oni in ne mi?

3. Bogati so menjavci ali trgovci z denarjem, ki denar menjavajo in posojajo. Ti bogatini delajo z denarjem, nekaj vsaki zase, nekaj se pa družijo v razna društva in snujejo hranilnice, zavarovalnice in borse.

4. Bogati so podjetniki t. j. gospodarji tvornic, parobrodskih društev, železnice i. t. d. Vsi ne morejo tržiti z denarjem, ker ga imajo preveč, za to ga morajo koristno vporabiti v kakem podjetju. Pri takih podjetjih nekateri silno obogatijo, zlasti če najdejo delavce v veliki revščini, ker taki jim delajo za vsako ceno, da le za kruh zaslužijo. Zgodovina novodobnih podjetij v zadnjih dvesto letih je zgodovina silne revščine delavcev, sužnjev, stroja in silnega bogastva delodajalcev, gospodarjev stroja.

Mej temi bogatini najdete take, ki štejejo svoje premoženje na milijone, da, na stotine in tisoče milijonov. — Velika večina teh srečnih menjavcev in podjetnikov so judje, da lahko rečem: menjavci so skoraj sami judje, ker le oni znajo tržiti z denarjem in pri tem bogateti. Kristjanov je mej temi mogočnejši tako malo, da ni vredno o njih govoriti. — Mej temi judovski bogatini so nekateri pravi kralji, kakor na primer: Rotschild, Hirsch, Vanderbilt (v Ameriki), Poljakov (na Ruskem) i. t. d. Ti močje štejejo vsaki po tisoče milijonov gld. Rotschild (dunajski) ima okolo 2.000.000.000 gld. Naša župnija ima 2000 duš, ako bi razdelili Rotschildovo premoženje med nje, v dobil bi vsaki človek en milijon gld. — Dohodkov ima ta imenitni mož čez 100 milijonov na leto, tudi če nič ne zasluži „po strani“, to je na dan čez 273.000 gld. O ruskem cesarju vemo, da je najbogati bogat med vsemi kralji in cesarji, pa ima le 100.000 rubljev na dan, t. j. še ne polovico toliko ko naš dunajski Rotschild. — Drugi Rotschild (v Parizu) ima okolo 5.000.000.000 gld. premoženja in zatorej na leto 2—300.000.000 gld., na dan pa več ko 500.000 gld. t. j. en milijon kron. Vsako uro mu prinesejo čez 20.000 gld., a vsako minuto gotovo po 1000 gld. S takim bogatinom se torej še kralji ne morejo meriti! Ker sem vže imenoval nekatere judje, naj imenujem še enega kristjana bogatina. Znani pivovar Dreher na Dunaju plačuje več ko en milijon gld. cesarskega davka, kar pomeni, da ima tudi primerne dohodke.

Posebno visoko bogastvo je pospravljeno pri hranilnicah, pri zavarovalnicah za življenje, za ogenj i. t. d. Denar so vložili od začetka kajpada bogatini, letne obresti in dohodke pa sklada ubogo delavsko ljudstvo. — Uradniki takih zavodov imajo po 30—50.000 gld. plače na leto; proti njim so še ministri reveži, ker imajo le po 10.000 gld. plače.

Te velike svote denarja so si bogatini prisluzili v jako kratkem času. — Leta 1800 ni imel praded današnjih Rotschildov še nič, a danes imajo njegovi sinovi in nečaki več ko 10.000.000.000 gld. vrednosti. Na Dunaju najdete milijonarje, ki so prišli pred 40—50 leti tjakaj krošnjari ali pa celo beračiti. — Iz denarja izvira še drugo zlo, ki tlači ljudstva. Bogatini imajo denar, a denar je vladar. Denarju se vse vklanja.

Bogatini so torej gospodarji sveta. In res se jim uklanjajo ministri in vladarji, deželni in državni zbori, ker brez denarja ne morejo nič, denar pa imajo judovski bogatini. Kdor torej boče kaj veljati, mora se poprej bogatinom pokloniti. Na Francoskem nimajo kralja, ampak ljudovlado (republiko), ljudstvo se

pa šali in pravi: „Naš kralj je Njega Veličanstvo Rotschild I.“

To žalostno resnico, da je neka gospoda tako bogata, da ima vsega preveč, mej tem ko množica strada vpricho njih, to sramotno resnico, da bogastvo vse ukaže in strahuje, je Leo XIII. takole povedal: „Majhno število bogatinov so naložili veliki množici malo da ne suženjski jarem.“

(Dalje pride.)

Dopolnilne volitve za deželni zbor.

V kratkem bomo imeli v treh volilnih skupinah dopolnilne volitve za deželni zbor: v kmečki skupini tolminskega okraja, v kmečki skupini sežanskega okraja in v furlanskem veleposestvu. Vlada ni sicer še ničesar določila, a pričakovali je, da se to v kratkem zgodi. Zato moramo biti na straži, ker nasprotniki ne spe. Tudi ni še gotovo, kako se bode volilo.

V Furlaniji se je že pričela živahna agitacija od strani Pajerjancev, a tudi od strani pristašev odstopivšega grofa Panigaja.

Nas zanimljejo v prvi vrsti volitve na Tolminskem in na Krasu. Naša katoliško-narodna stranka je šla pri zadnjih volitvah z mladeniškim navdušenjem v boj in si s tem priborila volikanske vspehe. Nasprotniki upajo zdaj, da so nas z nasilstvom, katero so izvršili v deželnem zboru, potrli, pa se temeljito motijo. Nasilstvo in krivice, katere delajo nasprotniki naši stranki, nas le krepijo in navdajajo z novim navdušenjem za sveto stvar. Naš boj je za najsvetejše krščanske ideale in zato se ne damo zbežati.

Rojaki, primite z navdušenjem zopet za orožje po besedah pesnika:

Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
saj možko dejanje krepčuje moža.

.....

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
a delo in trud naj nebo blagoslovi!

Politični pregled.

Poroka nadvojvodinje Marije Elizabete. — V torek 26. t. m. se je vršila na cesarskem dvoru na Dunaju odpovedna svečanost nadvojvodinje Elizabete povodom njene poroke s knezom Otonom Windischgraetzom. Svečanost se je vršila ob prisotnosti Nj. Vel. cesarja, kardinala Grusche, vseh polnoletnih nadvojvod, dvornih dostojanstvenikov ter ministrov obeh državnih polovic, mnogih tajnih svetnikov in odličnih diplomatov. Cesar je ogovoril zbrane ter jih pozval za priče. Vnanji minister grof Goluchowski je prečital odpovedno listino, s katero se odpoveduje nadvojvodinja pravicam člana cesarske rodbine. Kardinal Gruscha je nudi nadvojvodinji evangelijsko knjigo in nadvojvodinja je pblživša prva prsta desne roke na knjigo prečitala besedilo prisege ter po tem podala prisego.

Zvečer istega dne je bil na dvoru grofice Lonyay (matere nevestine, nadvojvodinje Stefanije) v Hetzendorfu pri Dunaju diner, katerega se je udeležil cesar, ženin in nevesta, mnogo članov cesarske rodbine ter vsi na Dunaju bi-

Novice.

Vabilo. — Podružnica „Slovenske zveze“ priredi dne 6. febr. t. l. ob 11. uri v „Šolskem Domu“ shod s primernim predavanjem, h kateremu se uljudno vabijo gg. društveniki, pa tudi drugi prijatelji šole in učiteljstva.

Odbor.

Namestnik grof Goëss je bil sprejet v ponedeljek v avdijenci pri Njeg. Veličanstvu cesarju.

Vsi slovanski listi obširno pišejo o njegovem govoru, ki ga je imel pred kratkim o priliki prihoda nemškega princa Adalberta, drugega sina nemškega cesarja, v Trst. Pravijo, da je avdijenca v zvezi s tem govorom in da je namestnik Goëss bil pozvan na Dunaj!

Odlikovanje in imenovanje. — Nj. Velič. cesar je podelil deželniemu šolskemu nadzorniku Antonu vit. Klodiču pl. Sabladorskemu v Trstu, povodom njegovega umirovljenja naslov dvornega svetnika, oprostivši ga od taks. Istočasno je imenovalo Nj. Velič. presv. cesar deželnim šolskim nadzornikom za Primorsko gospoda Frana Matejčič-a, c. kr. ravnatelja hrv. gimnazije v Pazinu.

Odlikovanje. Nj. Velič. cesar podelil je c. kr. davčnemu višjemu nadzorniku g. Francu Zarliju naslov in značaj finančnega svetnika.

Č. g. Franc Stepančič, mnogoletni kurat na Otlici, je dobil po štiridesletnem službovanju zvišano pokojnino 400 gld. na leto. Pač srečen človek, kajti drugi dobivajo le po 210 do 300 gld. To je farska bisaga! Lahko rečemo, da dobi vsak sluga več ko duhovnik!

Za „Alojzijevišče“. — Preč. g. Jan. Kodre 20 K, P. in K. v Pulju 4 K. Bog stotero povrni!

Naša srednješolska mladina v Gorici. — Naša srednješolska mladina v Gorici se udeležuje raznih plesov. Vprašamo, kak namen naj ima to? Ali je srednješolska mladina že godna za take reči? Pregovor pravi: Zgodnja ljubezen — neumno jare!

Pazimo tedaj na mladino! O.

Katoliško politično društvo za vlpavsko dolino. — V kratkem se ustanovi katoliško politično društvo za ves ajdovski sodni okraj. Pravila so že poslali na namestništvo. To je sad uvodnih člankov „Primorskega Lista“ v minulem letu.

Pričakujemo za trdno, da se taka društva ustanove tudi za sežanski, komenski, kanalski in tolminski sodni okraj. Na delo!

Gosp. Karl vitez Doljac je izdal malo brošurico v obrambo svoje časti. Znano je, da ga je prejšnji deželni odbor svojevoljno odslužil od službe. Vzroki, katere je navedel proti njemu deželni odbor, so tako poniževalni, da je g. vitez Doljac prav storil, da je vso zadevo odkril občinstvu. Mi obžalujemo, da se je tako postopalo z možem, ki je 22 let zvesto opravljal svoje dolžnosti kot kancelar deželnega odbora.

G. vitez Doljac je dobil po objavljenju svoje brošurice iz cele goriške dežele nebroj sožalnih pisem, ki so mu v tolažbo.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici vabi svoje ude na naročbo raznih

Uganka.

Popotniki vozeči se z železnico krajšali so si čas s pripovedovanjem raznih pripovedk in z zadavanjem raznih ugank. — Ko so se vže vsi izgovorili, reče Jud, ki je bil tudi med sopotniki:

„Moja gospoda, povem vam uganko, ali s tem pogojem, da vsaki plača desetico, ako je ne reši.“ — Potniki pristanejo na to, a Jud jim da sledečo zagonetko: „V nedeljo je belo, v ponedeljek modro, v torek rumeno, v sredo zeleno, v četrtek rdeče, v petek sivo, ako se v soboto pomaže s črnolom, postane v nedeljo zopet belo, kaj je to?“ — Potniki so ugibali zdaj to zdaj ono, nihče ni pravega zadel, pa so na to rekli, da so pripravljani plačati Judu vsaki desetico. — Jud gre od jednega do drugega in nabere lep kupček desetice. Ko je končal nabirati, zmaje z ramama in reče: „E, tudi jaz ne vem, kaj je!“ ter strese vse desetice v roko, iz roke v žep, vseleč se tako lepemu dobičku!

Po Danici. C.

kmetijskih potrebščin kakor žvepla, Tomaževe žindre, formaline itd.

Sneg. — V nedeljo popoldne je snežilo celo v našem mestu. Ali sneg ni obležal v mestu, pač pa je dobro pobelil bližnje hribe, posebno trnovski gozd in Čaven; s Krasa se nam pa poroča, da ga je ondi padlo celo za pedenj visoko.

V Škledju pri Trstu je priredilo minulo nedeljo politično društvo „Edinost“ javen shod.

Staroslovenščina v službi božji. — V prvi številki hrvatsko-slovenskega lista: SS. Eucharistia čitamo iz peresa prevzornega škofa dr. Ant. Mahniča o glagolici sledeče stavke:

„Pa še nekaj, kar bi znalo komu v oči pasti. Na glavi lista boste našli nekaj glagolice. Zakaj? Mej članovi naše bratovštine jih je ne malo, kateri najsv. Daritev obhajajo v staroslovenskem jeziku. Dolgo je bilo negotovo, ali ima staroslovenščina pravo v službi božji. — Sv. oče Leon XIII. je rešil vprašanje: priznal je glagolici v službi božji enakopravnost z latinščino in drugimi liturgičnimi jeziki. Nikomur ni na umu, da bi z listom širil misel za staroslovenščino v cerkvi; sv. Stolica je vže določila, v katerih mejah in za katere cerkve velja ta povlastica, a nam so te določbe svete in nedotakljive. Vender pa mislimo, da je umešno bilo na glavi lista posvedočiti dejstvo, s katerim je glagolica zopet postavljena v svoje staro pravo; to smo storili iz spoštovanja do najviše avtoritete na zemlji, iz ljubezni do Leona XIII., kateremu se ima glagolica zahvaliti za svoje vstajenje; tako naj vsi vedo, da nias ni srām javno pred svetom ponašati se z darom, ki smo ga prejeli od svojega Očeta.“

Zofka Kveder — v čudni luči.

— G. Franjo Klemenčič, soprog urednice tržaške „Slovenke“, je priobčil v „Edinosti“ št. 18. „Poslano“, ki postavlja slavno apostolico vzvišene naloge, ki jo ima žena v družini, Zofka Kveder, v prav čudno luč. To ženišče je z raznimi ketarijami zapeljevalo ubogega Klemenčiča. Ko se je pa ta zavedel, je Zofko zapustil in poročil sedanjo urednico tržaške „Slovenke“. Zofka Kveder pa si zdaj prizadeva na razne načine, da bi razdrila zakonski mir in družinsko srečo. G. Klemenčič ji za to ostudno delo izraža najljublje zaničevanje. Take so pisateljice tržaške „Slovenke“!

Omika in napredek brez vere — je prazna beseda! — Grozno je čitati, kaj se godi križem svetla! — Da lastni stariši svojega otroka na kose razsečejo, kos za kosom v peč vržejo in pri istem ognju večerjo kuhajo! — To se nam zdi neverjetno in vendar se je zgodilo ni dolgo tega.

Tako globoko ne pade še pagan, ne pa kristjan, omikan človek!

Omika! omika! napredek! svoboda! se upije dandanes. Lepa beseda! ali brez vere, brez npravnega obnašanja, kam nas to dovede? Če je srce prazno, je vse prazno, če je srce hudobno, je vse hudobno.

Ravno med ljudstvom, kateremu se je vera vzela in z „omiko“ nadomestila, godé se groznosti.

Oton, oče nesrečnega otroka ni bil neomikan; štel se je k „omikancem“, ki bi morali biti npravni, pošteni ljudje. A ravno to je manjkalo. Da, da, omika brez vere ne dela človeka npravnega, dobrega, usmiljenega. Brez vere ni prave omike. Beseda prazna, ki rodi zveri v človeški podobi!

C. kr. profesor Seidl — nadzornik pohujšljive „Soče“. — Gabršček in Kavčič, par nobile fratrum, nas pozivljeta, da naj povemo, katere zadeve iz konferenc c. kr. realke v Gorici in katere profesorske tajnosti je „Soča“ kdaj objavila.

Na to odgovarjamo, da smo pripravljeni o tem govoriti vsak čas na onem mestu, ki je edino kompetentno t. j. pred direkcijo goriške realke ali pred deželnim šolskim svetom. Meročajne kroge pozivljemo, da naj storijo potrebne korake, da se ta škandal odpravi. Mi imamo dokaze v rokah ter izrekamo določno, da je „Soča“ nedavno objavila zadeve iz konferenc c. kr. realke in razne profesorske tajnosti. Gospod profesor Seidl je bil takrat nadzornik „Soče“. Njega smo videvali večkrat v družbi z Gabrščekom in Kavčičem — tres

faciunt collegium! Vpraša se torej, kdo je te reči „Soči“ izdal? ...

Da bi pa mi glede konferenc c. kr. realke in profesorskih tajnosti odgovarjali kakemu Kavčiču ali kakemu pijančku, je pod našo častjo.

Dr. Tuma — ud deželnega šolskega sveta. — Nedavno smo imeli čast slišati iz ust zagrizenega naprednega učitelja neko jako kočljivo tajnost iz deželnega šolskega sveta. Ta tajnost se suče okolu nekega duhovskega člana deželnega šolskega sveta. Učitelji so jo širili od ust do ust. Lahko rečemo, da je velik del sovraštva, katero goji dandanes učiteljstvo nasproti duhovskemu stanu, posledica te sramotno izdane tajnosti iz deželnega šolskega sveta. In kdo jo je izdal? Povedal je napredni učitelj, da jo je slišal iz ust samega dr. Tume — člana deželnega šolskega sveta! Ako se čuti dr. Tuma s tem razžaljenega, naj napravi tožbo.

Pa še nekaj! „Soča“ prinaša pogostoma o nekem duhovskem članu dež. šolskega sveta take vesti, da mora vsakdo na prvi pogled reči, da jih je sramotno izdal človek, ki je sam član deželnega šolskega sveta. Dr. Tuma naj nam pove, kdo je ta izdajalec? ...

Vprašamo tedaj: Kdaj bo nehala zdražba, ki se širi iz deželnega šolskega sveta po celi deželi?

Nov kazenski zagovornik in novo okrajno glavarstvo. — Dne 25. septembra m. l. sta natepla brata France in Tone Bitežnik iz Bat 62-letnega Andreja Petrevčiča. Zaradi tega dejstva sta stala v ponedeljek pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem. Obsojena sta bila na sedemtedenski zapor in na plačilo odškodnine v znesku 100 K. — Kakor poroča „Corriere Friulano“, sta zagovarjala obtoženca Tuma in — Gabršček. Potemtakem smo dobili v Gorici novega zagovornika v kazenskih zadevah — Gabrščka!

Pa še nekaj smo izvedeli iz „Corrierovega“ poročila, kar nam ni bilo do sedaj znano. „Corriere“ pravi namreč, da je — kanalsko okrajno glavarstvo izdalo gledé ponašanja obtožencev najboljša spričevala. — Taka poročila se dajo samo s tem opravičiti, da se nahajamo v predpustnem času.

Kaj je še napredno v „narodnem“ Tolminu? — Pri nekaterih hišah so v zadnjem času „bimbali“ nekako tako-le:

Heute Donnerstag
Streich-Concert im Gasthause „Modrijan“,
wozu hoefflichst einladet die Familie
Gruss aus dem Erzgebirge.

Nič drugega? —

Ne. „Tajč pohrusten“ je nobel. Po slovenski se vabi samo podrepne volilce.

Iz Cerkna, dne 23. t. m. — Cerklijski „naprednjaki“ ali bolje rečeno: skrajni nazadnjaki iskali so povoda že delj časa z natolcevanjem in lažmi čez našo posojilnico po časopisih. — Toda nekaj časa je imela naša posojilnica pred njihovo puhlo kritiko mir, ko pa so jim stare pogrete politične klobasarije posle, spravili so se zopet na naš zavod. Premalo pa jim je, da svoje laži raztresavajo le v „Soči“ in „Primorcu“, nagromadili so celo predale „Slov. Naroda“, a hitro za tem pa „Sočo“ in „Primorca“, češ, sedaj se lahko opiramo s svojim dopisom v „Soči“ na „Slov. Narod“. To so zlodejske nakane teh ljudi, kateri so že v svoji strasti tako nizko padli, da njihova zlodejstva že ne moremo več prištevati človeškim.

Spoznati moramo danes, da smo bili proti tem ljudem predobri, kajti naša posojilnica jim je bila v materialnem oziru vedno desna roka, kar morajo sami priznati, ako imajo še kaj spomina. — Delali nismo pristransko, dokler nas v resnici sami v to ne prisilite.

Ne radi Cerklijskih izživajočih nazadnjakov, za katerih laž bi ne dali piškovega oreha, ampak radi ljudi, kateri poznajo dobro naš koristen denarni zavod, hočemo pojasniti in pobiti nesramne laži, katere so spletki Cerklijski nazadnjaki iz zgolj političnih namenov.

Med preteklim letom pregledalo se je poslovanje po revizorjih „Gospodarske zveze“ iz Ljubljane, — za vsa upravnata leta. Revizijo je zahteval na predlog načelstva celi občni zbor dne 12. avgusta 1900. Zakaj smo zahtevali revizijo, to cerkljanski obrekovalci dobro vedo; da pa bodo vedeli tudi drugi, povemo: da smo zahtevali revizijo zaradi bivšega blagajnika, kateri je bil pristaš vaše stranke, kateri pa je hranilnično poslovanje čisto

LISTEK.

Krščanski kralj.

Kraljestvo saksonsko je večidel protestantsko, med tem ko je kraljeva družina katoliška. Princ Maks, član te družine je bil pred 5 leti posvečen v mašnika in je prevzel dušno pastirstvo v londonskem delayskem okrožju. Ko se je po vojski leta 1866 kralj Ivan saksonski že mudil v Avstriji s svojo armado, predložila je deputacija protestantskih pridigarjev (pastorjev) in lajkov kralju Ivanu z mnogimi podpisi peticijo, prošnjo, naj bi kralj bodočega prestolonaslednika vzgojil v protestantski veri, češ, da potem bodo zmagoslavni Prusi lepše postopali z Saksonijo. Kralj odgovori prav katoliški: „Moja krona vam je vedno na razpolago, moja vest pa ne!“ — Na to zaključil avdijenco tako, da se obrne in gospode v deputaciji pusti z dolgim nosom.

Po nemškem C.

zanemarjal, tako, da ga je bila posojilnica primorana odstraniti, ko se je do-
bilo sedanjega uradnika gosp. Gabrijela
Bevk-a.

Čuditi se mora vsaki človek, ko čita,
kaj vse spravi skupaj puhla domišljavost
cerkljanskih „liberalcev“. Pri občnem
zboru dne 19. t. m. videl je vsaki za-
drznik izvirni račun „Gospodarske zveze“
o revizijskih stroških, kateri se čudno
vjemajo s tistim, katerega ste narisali v
„Slov. Narod“ in „Sočo“. — Revizijski
stroški znašajo kakor kaže račun 856 K
78 v. S tem računom so bili vsi zadru-
žniki pri občnem zboru zadovoljni, brez
najmanjšega ugovora, posebno še ker je
ta račun z ozirom na pregledovanje vse
poslovne dobe, primerno majhen.

Kar se pa tiče letnih zaključkov,
smo za odobrenje istih postavljeni od-
borniki in zadružniki, nikakor pa ne
vsaki kovar umazanih in lažnjivih do-
pisov.

Vaše podlo pisarjenje po časopisih
o falsificiranju računov je umazano na-
tolcevanje in obrekovanje, pravo zrcalo
vaše vesti in vaših duš. Z našimi računi
se ne bojimo javnosti ter so vsakemu
na razpolago, kakor jih moramo tudi
predložiti politični oblasti. Saj ste de-
loma zadružniki tudi od vaše stranke,
zato so vam vsaki čas na razpolago re-
vizijski kakor tudi drugi računi. „Naro-
dovemu“ in „Sočinemu“ dopisniku pa do-
voljujemo, da si ogleda poslovanje naše
posojilnice, da bo znal ločiti kaj je red
in kaj nered. Zabredli ste toraj s svojim
zakletim strankarstvom že celó na go-
spodarsko polje. Brez prepira torej ne
morete živeti. Le tako naprej! Bodite
uverjeni da izvršujete „narodno delo“; in
za tako delo zaslužite po pravici ljudske
obsodbe, kakor je tudi vas in vaša po-
četja obsodil celi občni zbor dne 19.
tega meseca.

Odbor „Hranilnice in posojilnice“
v Cerknem, pooblaščen od celega občnega
zboru.

Iz Komna nam pišejo: Dne 21. t.
m. je naš občinski sluga s pošte prinesel
velik zavoj. Pravijo, da je bil v njem nek
„mrtvec“, katerega so poslali od dežel-
nega odbora pod naslovom „nepotrjeni
občinski računi za leto — 1900“. Naši
občinski očetje tuhtajo baje zdaj, kako
bi tega mrliča pokopali brez zvonjenja.
Ker je pa ena roka tega mrliča doma iz
Svetega, z drugimi besedami: ker obse-
ga ti nepotrjeni računi tudi občino
Sveto, zato se bode dalo pa težko pokopati
tega mrliča brez zvonjenja.

Narod lažnjivec so Gimnariji v
Afriki. Kakor poročajo potniki, ima med
njimi oni večjo veljavo in ugled, ki se
zna bolje lagati. Kdor hoče postati mi-
nister pri kralju Aba-Difatu, o tem mora
iti preje po celi deželi glas, da je velikanski
lažnik. Aló „Sočani“ v — Afriko k Aba
Difatu!

Učitelj Vuga v Vel. Žabljah. —
(Dopis z dne 25. jan. 1902.) Med obči-
nami, katere je Gabrščekova „Soča“ s
svojimi umazanimi dopisi dovedla v širjo
javnost, vpoštevati se mora v prvi vrsti
naša vas, kar je, to moramo priznati,
zasluga naših mladih naprednjakov, na
čelu jim pred kratkim došlega g. učitelja
Vuge. Iz svojega kmetskega dvorca ho-
čem danes označiti življenje tega učitelj-
skega odličnjaka za časa bivanja med
nami. O prihodu imenovanega g., za našo
občino pravega „nebodigatreba“, ko ni
bilo razum par rogoviležev in liberalnega
krčmarja nobenega strankarstva, izrazil
se je dotični g., da bode nad strankami
stal, se nepristransko vedel ter skušal,
kar ni bilo še edino, v edinost spraviti,
z dostavkom, da je tudi za ljudskega
učitelja težavno stališče, kjer ni pravega
složenega življenja. Vprašam pa Vas g.
učitelj: Ste li ostal mož beseda svojemu
tedanjemu govorjenju? Niste li drugače
delal v tem oziru? Ali se ne sramujete,
ako ne svojega nasprotnega delovanja,
vsaj svojega govorjenja? Ali ste se ne-
pristransko vedel ves čas svojega tukaj-
šnjega bivanja? In o volitvah? Ko ste
postal pravcati priganjač napredne bande,
ter osem dni popred letal po hišah, ne
le v svoji občini, ampak tudi po Do-
bravljah in Malih Žabljah? Kar je pa
največ, ste li deloval za mir v občini,
za kojega, ste rekli, da bodele posre-
dovale? Niste li napravili nasprotno, ko ste
zasejal jezo in razpor s svojo agitacijo?

Zaplenjeno.

Zaplenjeno.

Nadalje: Je li
vaše čudno obnašanje do čast. gosp. vi-
karja opravičeno, katero ste pokazal že
na dan njegovega prihoda? Brez vsega
uzroka ste se vmaknil njegovemu vspre-
jemu, šel v Kasovlje in vodstvo šolskih
otrok prepustil kr. šol. predsedniku. In
zopet: Ali se da opravičiti Vaše vedenje
v šoli ob menjavanju pouka s č. g. ka-
tehetom, ko vsakokrat slično onemu
človeku, ki se v sod skozi vratca spravlja,
mimo njega smuknete? — Kako
vpliva to Vaše ravnanje na šolsko mla-
dež? Da! V tem Vas moram nehoti pri-
merjati Kamovim sinovom — v Afriki,
katere morajo očelje misijonarji vsled
strahu pred njih črno suknjo k sebi va-
biti z „njim“ elastno soljo. Kdo ve ali
bi tudi vam ne pregnala praznega strahu
pred črno suknjo ona tvarina, ki se po
prodajalnicah prodaja po 11 kr. kg?
(Dalje pride.)

Iz Svetega. — Znani debeli na-
prednjak iz Komna prihaja pogostoma
tudi v Sveto, pa ne da bi šel k sv. maši
zahvalit se Bogu za prejete dobrote,
ampak le za kratek čas in bolji „petit“.
Dne 23. t. m. je napadel na polju pri-
prostega težaka ter mu očital, da pisari
v „Gorico“, kar pa ni res. Delavec mu
je krepko odgovarjal. Naprednjaku sve-
tujemo, naj nikar ne moti pridnih de-
lavcev na polju s praznim besedičenjem.
Delavci so dandanes dragi!

**Železniška črta med Gorico in
Sv. Lucijo.** — Po prvotnem načrtu bi
se imel napraviti blizu solkanskega po-
kopališča železniški most čez Sočo in bi
se vlekla železniška črta po desnem
bregu Soče skoro do Plavi. Kakor ču-
jemo, se je prvotni načrt v tem pogledu
tako spremenil, da bode peljala želez-
niška črta vedno le ob levem bregu Soče
pod Sv. Goro.

V Avčah so dobili za božične
praznike nove zvonove. Vili jih je gosp.
Polj v Vidmu. Zvonovi so lepo ubrani
in delajo faranom veliko veselje.

**Marnberški Slovenci na Štajer-
skem** hočejo že to pomlad zidati slo-
vensko šolo, da preprečijo ponemčevanje
marnberškega okraja. V ta namen pa
potrebujejo podpore od vseh Slovencev.
Prosimo tedaj goriške rodoljube, naj po
svojih močeh vsaj začetkom izdatno pod-
pirajo krvavo potrebno narodno pod-
jetje. Darove sprejema preč g. Avgustin
Hecl, dekan v Marenbergu. V dotičnem
oklicu, ki nam ga je odbor poslal, čitamo
tudi te-le besede, katere naj dobrotniki
blagovolé uvaževati: „Da bodemo varno
napredovali pri stavbi in pri celi šolski
napravi, Vas prosimo, da nam blagovo-
lite naznaniti, na katero svoto se od
Vaše strani vsako leto lahko zana-
šamo“.

S koncem sveta zopet — nič.
Listi so zabeležili, da ameriški as-
tronomi naznanjajo, da fiksna zvezda
Groombridge s hitrostjo 240 kilometrov
na sekundo leti naravnost proti naši
zemlji. Dotična vest so ironizirali in
prav so imeli. Dotična zvezda je od zem-
lje oddaljena 225 milijonov kilometrov.
Ako bi zvezda na leto tudi 10 milijard
kilometrov pomaknila se proti naši zem-
lji, potrebovala bi vendar 22.500 let, da
bi premagala razdaljo do naše zemlje.
Po tem računu pade Groombridge šele
4 januarja leta 24.401 na našo zemljo.
Nam se torej te zvezde še ni treba prav
nič bati.

**Luteranska propaganda v Av-
striji.** — Luterani dajajo milijone na
leto, da si v Avstriji pridobivajo odpad-
nike od sv. kat. cerkve, kateri so na-
vadno sami lumpi. Na Nemškem in An-
gležkem pa pristopajo najboljši in naj-
učenejši sinovi luteranstva k sv. kat.
cerkvi. Pred kratkim je pristopil h kat.
cerkvi v Londonu dr. Lee, kojega so pri-
števali med najučenejše in najuplvinjše
pastorje na Angležkem.

**Kdaj in kako naj gnojimo mla-
demu sadnemu drevju?** — Prvo leto
ko smo drevo vsadili, ni potrebno, da
gnojimo. Gnojenje se začne še-le drugo
leto. S hlevskim gnojem drevju gnojiti je
vsekakor bolje jeseni kakor spomladi, ker
ima gnoj čez zimo čas, da se razkroji in
odda redilne snovi zemlji, vsled česar so
spomladi koreninam takoj na razpolaga-
nje. Gnoj zakopati je veliko bolje, kakor
ga samo raztrositi.

Socijalne drobtinice.

Stavka v Stračicah — končana.
— V pondeljek so prišli vsi delavci na
delo. Vodstvo je dovolilo delavcem za
zajutrek 20 minut časa mesto 10. — V
ostalem niso delavci dosegli nobene pre-
membe. Obrtni nadzornik Cogliolina je
bil mnenja, da so stavkujoči delavci na
krivi poti in jim je dal svet, naj se po-
odda delo. Vodstvo je hotelo v 14
dneh odsloviti vse delavce. Spremenilo
je ta načrt še-le v pondeljek, ko so vsi
delavci prišli na delo.

Pri nedeljskem shodu v Dreherjevi
dvorani smo slišali, da je nevolja med
delavci nastala v prvi vrsti radi tega,
ker so stroji v tvornici slabi in si de-
lavci z njimi ne morejo ničesar prislužiti.
V tem oziru imajo delavci prav. Ako je
delo na pogodbo, morajo stroji biti
dobri!

**Socijalni demokratje — sleparji
nevednega ljudstva!** — „Rdeči pra-
por“ imenuje v predzadnji številki jezu-
itski red z a l e g o! Pravi, da ima cer-
kev dve meri, eno za uboge, eno za bo-
gate. V Komnu se je umoril ubog člo-
vek — pa duhovnika ni bilo k pogrebu,
v Nabrežini pa se je ustrelil nedavno
bog a t kupec, — a duhovnik ga je spre-
mil ter blagoslovil.

Tako pišejo slovenski socijalni de-
mokratje, računajoč na nevednost ljud-
stva, katero ne pozna okoliščin, ki so v
takih slučajih merodajne ne glede na
uboštvo ali bogastvo.

O zasebni lasti. — 22. So tudi
stvari, ki so nekdaj imele
lastnika, a ga zdaj nimajo več,
ker so ali zapuščene ali iz-
gubljene.

Kaj naj rečemo o teh?

Stvari, katere so drugi prostovoljno
zapustili, si pridobivamo prav tako, kakor
stvari, katere niso imele še nikoli last-
nika. V tem oziru ni nobene razlike. Za
pridobitev takih stvari zadostuje pripro-
sto zasedenje.

Glede stvari, ki so izgubljene, opa-
žamo:

Kdor izgubi kako koristno stvar
tako, da nima niti najmanjšega upanja,
da bi jo zopet našel, izgubi ob enem tudi
last. Dotična stvar postane namreč njemu
popolnoma n e k o r i s t n a; kot taka pa
ne more biti lastna. O tem smo obširno
govorili v poglavju 16.

Izgled: Recimo, da pade komu dra-
gocen prstan v globoko morje. Kdor ga
kasneje slučajno najde, si ga po pravici
prilasti. Razlog je ta: S padcem v glo-
boko morje postane prstan prejšnjemu
lastniku popolnoma nekoristen, ker ni
nobenega upanja, da bi ga zopet pridobi-
bil. Kot nekoristna stvar pa ne more biti
lasten. Prejšnji lastnik izgubi s tem last-
ninsko pravico do njega. Zveza, ki je
bila v prejšnjem času med dragocenim
prstanom in prvotnim gospodarjem, se s
padcem v morje pretrže.

Drug izgled: Jaz najdem na cesti
dragoceno stvar. Poskusim vse, kar za-
hteva naravni in državni zakon v tem
pogledu, da bi našel gospodarja, a vse
zastonj. Niti najmanjšega upanja nimam,
da bi se mi to kdaj posrečilo. Kaj sto-
riti? V tem slučaju si najdeno drago-
cenost po pravici prilastim. — Razlog je
isti, kakor v prvem izgledu.

Naj omenimo še, da je v avstrij-
skem državnem zakoniku (§§ 389—393)
natanko določeno, kako je treba najdene
stvari razglašati. Te določbe moramo na-
tanko izvršiti, ako si hočemo pridobiti
last najdenih stvari.

Za kratek čas.

Amerikanska. — Amerikanski bo-
gataš Stevard je bil v vojaški službi
major. Kupil je lepo posestvo ne daleč
od mesta New-York. Na tem posestvu si
je dal napraviti krasno palačo.

V službi je imel korporala z ime-
nom Bob. Ta Bob mu je bil vse: hišni
oskrbnik, sluga pisar, „stifelpucer“ in
Bog ve, kaj še!

Nekoč ga pokliče major: „Bob!“
Hitro se oglasi: „Kaj želite g. major?“
Major: „Bob, palača je zdaj končana,
manjka mi še na vrtu kamenitih ali zi-
danih stoji in na njih kipov iz mar-
morja. Tukaj imaš dvesto dolarjev (nekaj
nad 800 kron) in napravi mi na vrtu
12 kipov iz marmorja in sicer še ta te-
den, kajti v nedeljo večer bo tukaj ve-
selica. Prišlo bo veliko gospode, kateri
hočem po noči po enajsti uri pokazati
tudi vrt, kjer je, kakor veš, mnogo zani-
mivih reči. Razume se, da morajo biti
tudi marmornati kipi tam“. — Bob:
„Gospod major! Prosim uljudno: v enem
tednu ne morem napraviti 12 kipov. To
je nemogoče!“ Major srdito: „Kehrt
euch, marsch lenuh! To je pokorščina?
Kar jaz ukažem, se mora zgoditi! Drugo
je tvoja stvar!“

Ubogi Bob vzame 200 dolarjev in
gre. Po potu pa reče sam pri sebi: „To
bom pa težko zdelal“. Dolgo premišluje,
kako in kaj. Nazadnje mu šine srečna
misel v glavo in veselo vzklikne: „Samo
na ta način se morem rešiti iz zadrege!“

Bob gre naravnost v „kosarno“ k
svojim tovarišem. Pokliče nekatere pod-
častnike in korporale ter jim reče: „To-
variši, jaz imam mnogo denarja, pojdite
z menoj v krčmo. Kar zapijemo, vse jaz
plačam!“

V krčmi so bili vsi prav židane
volje. Zdal jim Bob razodene svoj na-
klep: „Gospod major zahteva od mene
12 kipov iz marmorja in sicer še ta te-
den, ker bo v nedeljo pri nas veselica.
To pa je v tako kratkem času nemo-
goče. Le vi, dragi tovariši, me lahko re-
šite iz te zadrege. Obljubljam vam, da
ga bomo pili, da bo kaj“. Oni ga vpra-
šajo: „Kako pa misliš?“ Bob odgovori:
„Mi moramo izbrati dvanajst lepih vo-
jakov: te moramo pobeliti z gipsom ter
postaviti tisti večer na stojala. Ako bo
vsaki svojo dolžnost naredil, ne bo nihče
opazil“. Podčastniki se nasmejejo pre-
brisanemu Bobu rekoč: „Prav dobro si
si jo iztuhtal!“ Neki „ženikorporal“
veli: „Jaz se tudi postavim“.

Drugi dan t. j. v torek gre korpo-
ral Bob najprej po zidarja, kateremu po-
kaže na vrtu, kje da mora postaviti 12
stojal. Zmeni se, da mu jih plača po tri
dolarje, da morajo biti pa gotova do so-
bote. Zidar obljubi točnost, kar tudi iz-
polni.

Še isti večer gre Bob zopet v ko-
sarno, kjer odbere dvanajst lepih voja-
kov. Pelje jih v krčmo in prav dobro
pogosti. Vsakemu posebe odloči, kako
ulogo bo predstavljal.

V četrtek reče majorju: „Gospod
major, meni je zmanjkal denar“. Major
ne reče ne črne ne bele, pa mu da še
100 dolarjev. Bob gre zvečer zopet v
kosarno in potem s tovariši v krčmo,
kjer so bili židane volje. Smejanja in
napivanja ni bilo konca.

V soboto zvečer je imelu biti na
vrtu poskušnja. Bob pelje 12 vojakov na
vrt in odkaže vsakemu svoje mesto:
Prvi je bil Jupiter, drugi Juno, lep, mlad
vojak je bil Venus itd.

Prišla je nedelja. Na večer je bilo
pri majorju mnogo gospode, ki se je pri
domači veselici izvrstno zabavala. Mej
tem je bil Bob svoje kipe že pripravil
in vsakemu posebe naročil, kako se
mora zadržati in mirno stati na svojem
stojalu. „Kadar bo čas“, reče Bob, „vas
že opozorim, da hitro skočite vsak na
svoje stojalo“.

Ob enajsti uri je bila veselica
končana. Gospod major povabi vso družbo
na svoj vrt. Gostje ogledujejo kipe in
hvalijo lepo delo. Gospodične se kar
niso mogle nagledati krasnih mladeniških
podob. Vsaka se jim je zdela lepša.
„Ta-le je pa prav podoben tistemu „ženikorporalu“, kateri ima kosmato brado“,
pravijo nekatere. „Ta je pa prav tak,
kakor tisti mladi, lepi vojak, če ga po-
znate“, rečejo druge.

In vse bi se bilo končalo v naj-
lepšem redu, da se ni pripetila mala ne-
sreča. Ker so bili kipi na pol nagi in le
z gipsom dobro pobeljeni, je „ženikorporal“, katerega so gospodične naj-
bolj ogledovale, — od mraza prav
glasno kihnil. Gospodične so od
strahu prebledele in z velikim kričanjem
zbežale. Zdal skoči „ženikorporal“ naglo
s stojala in zbeži. Ko ga drugi vojaki
vidijo, poskakajo drug za drugim s svo-
jih stoji in beže v bližnjo vrtnarjevo
sobico. Gospoda pa je vsa navzkriž vpila
in kričala na pomoč. Gospe in gospo-

dične so se tresle ko šibice, da jih je bilo treba tolažiti. Gospod major pa vpije: „Primito mi te lumpe! Kje je kaka palica? To mi je naredil lump korporal Bob! Dajte mi pištolo, da ga vstrelim!“

Toda Bob jo je bil še o pravem času popihal, da ga ni major dobil tisti večer.

Ko so gospodje spoznali, kaj da je prav za prav bilo, se niso mogli dovolj nasmejati. Major pa je v enomer kakor besen po vsem vrtu vpil: „Bob, Bob, Bob! Ta lump mi je spravil 300 dolarjev“. Vtolažili so ga šele, ko so mu za-trdili, da niso imeli še nikdar in nikjer tako lepe zabave.

Drugi dan pokliče major Boba k sebi in mu reče: „Ti lump sicer zaslu-žiš palico, ker se je pa gospoda s tvojo lumparijo najlepše zabavala, ti prizane-sem. Tukaj imaš še 20 dolarjev za lum-parije!“

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	87.50	91—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolij v sodu . . .	36—	50—
„ zaboju . . .	12—	12.40
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10.60	12.20
„ drobne . . .	10—	11.20
Turšica nova . . .	12.80	14.40
„ za hrano . . .	12.40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33.80, št. 1 K 33—, št. 2 K 32.20,	
„ 3 „ 31.40, „ 4 „ 31—, „ 5 „ 30.20,	
št. 6 K 29.20.	

Najboljša krma za živino
je

KOKOVA ZMES

katera se sedaj rabi kot hrana za živino in zlasti za isto, ki daje mleko, potrjeno od

prof. dr. Pott-a
v Monakovem (Bavarsko).

Dobiva se na prodaj edino pri trgovcu

Josipu Komelu,

ulica proti Šoškemu mostu št. 67 (prej K. Sirk) in podruž-nici v Stolni ulici št. 4.

Uzorec z navodili se razpošilja jo brezplačno.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Pado-vanskega.

Zdravilna moč teh kapljice je ne-prekosljiva.—Te kapljice uredijo redno prebav-ljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije.—Okrepé želodec, storé, da agine v kratkem času omotica in ži-votna lenost (mrtvost). Te kap-ljice tudi storé, da človek raje jé.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih le-karnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v le-karni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Računski sklep

„Hranilnice in posojilnice v Cerknem“ za IX. upravno leto 1901.

Denarni promet:

Št.	Prejemki	Krone	vin.	Št.	Izdatki	Krone	vin.
1	Stanjegotovine v blagajni konec l. 1900	8436	99	1	Vzdignjene hranilne vloge	131362	24
2	Prijete hranilne vloge	168801	03	2	Vzdignjene obresti hranilnih vlog	1159	02
3	Vrnjena posojila	28844	17	3	Dana posojila	38839	—
4	Prejete obresti od dolžnikov	12973	71	4	Upravni stroški	1821	41
5	Vplačani glavni deleži 480—			5	Najemščina	192	—
6	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 148—	628	—	6	Inventar	330	—
7	Vplačana pristopnina	96	—	7	Vzdignjeni glavni deleži 120—		
8	Prijete pristojbine za upravne stroške	411	35	8	„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 92—	212	—
9	Vzdignjen naložen denar	96942	37	9	Naloženi denar	211517	71
10	Obresti od naloženega denarja	72035	05	10	Prehodnji zneski iz l. 1900 . 800—		
11	Prehodnji zneski iz l. 1900 1038.38			11	„ „ 1901 . 200—	1000	—
12	Povrnjeni rentni davek iz l. 1900	1238	38	12	Rentni davek in pristojbine	486	18
		106	65	13	Povrnjene obresti	142	29
				14	Za dobrodelne namene	410	—
				15	Nagrade	348	—
				16	Izplačana dividenda deležev	609	34
				17	Razni stroški	20	—
				18	Stanje gotovine koncem leta 1901	2064	51
						390513	70

Račun zgube in dobička:

Št.	Debet	Krone	vin.	Št.	Kredit	Krone	vin.
1	Najemščina	192	—	1	Prijete obresti	12973	71
2	Upravni stroški	1821	41	2	Pristopnina	96	—
3	Za dobrodelne namene	410	—	3	Obresti od naloženega denara	18180	79
4	Rentni davek in pristojbine	486	18	4	Zaostale obresti od posojil	26062	15
5	Dividenda deležev	612	85	5	Vl. 1900 za l. 1901 predplačane obresti	1939	29
6	Izplačane obresti hranilnih vlog	1159	02	6	Pristojbina	411	35
7	Kapitalizovane obresti	26203	33				
8	Predplačane obresti za l. 1902	1650	37				
9	Zaostale obresti v l. 1900	24965	30				
10	Odpis inventara	104	07				
11	Povrnjene obresti	142	29				
12	Nagrade	348	—				
13	Razni stroški	20	—				
14	Čisti dobiček	1548	47				
		59663	29			59663	29

Bilanca:

Št.	Aktiva	Krone	vin.	Št.	Pasiva	Krone	vin.
1	Inventar	936	68	1	Deleži	15096	—
2	Posojila	324505	68	2	Hranilne vloge K 638.718.53		
3	Zaostale obresti	26062	15	3	Kapitaliz. obresti 26.203.33	664921	86
4	Naloženi denar pri družih zavodih	339500	66	4	Predplačane obresti od posojil	1650	37
5	Gotovina konec l. 1901	2064	51	5	Rezervni fond	7843	06
				6	Neizplačane dividende deležev	2009	92
				7	Čisti dobiček	1548	47
						693069	68

Promet v letu 1901 je bil sledeči:

Vseh prejemkov 390.513 K 70 vin.

„ izdatkov 388.449 „ 19 „

Skupaj: 778.962 K 89 vin.

V Cerknem, dne 31. decembra 1901.

P. Bevk l. r., tajnik.

A. Kosmač l. r., načelnik.

I. N. Murovec l. r., blagajnik.

F. Gantar l. r., Blaž Čufar l. r., I. Jereb l. r., Anton Sedej l. r., Andr. Kobal l. r., Ivan Peternej l. r., And. Jeran l. r., I. Mlakar l. r., I. Moškat l. r., Anton Tušar l. r., Jakob Peternej l. r., Blaž Rink l. r.,
odborniki.

Franc Tavčar l. r., Valentin Jež l. r.,
računska pregledovalca.

Cotič Peter

čevljar

v Gosposki ulici hiš. št. 14

(tik zaloge pohištva g. Breščaka)

sprejema naročila vsakovrstnih čevljev bodisi finega ali navad-nega izdelka po ugodnih cenah.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4.90 K
Za pristnost jam-čim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona